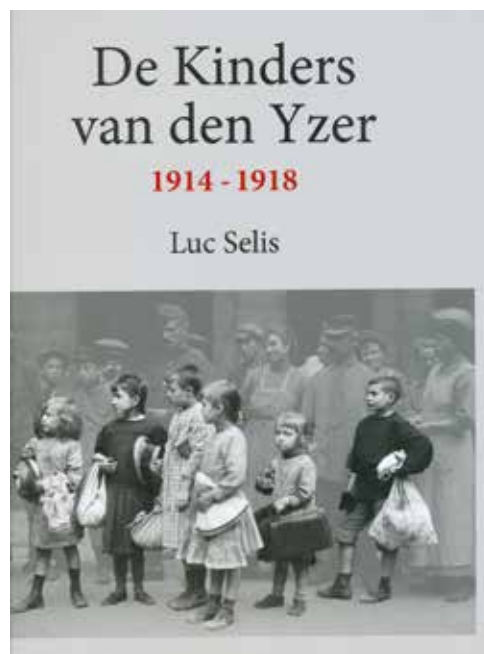

De IJzerbode

Verantwoordelijke uitgever:
 Drukkerij Schoonaert BV
 Bergenstraat 1, 8972 Roesbrugge
 tel. 057 30 03 79 - fax 057 30 09 80
 info@drukkerijschoonaert.be
 BE70 3850 0570 9525
 JAARABONNEMENT: € 23,00

Vergeten kinderen van de IJzer

Deze zomer verscheen een pil van een naslagwerk over de schoolkolonies tijdens de Eerste Wereldoorlog: "De Kinders van den IJzer 1914-1918" (hieronder meer daarover). Hoewel er over het onderwerp aardig wat te vinden is in allerlei artikelen, gedrukt of op internet, o.a. op de beeldbank Westhoek Verbeeldt, viel dit stukje lokale geschiedenis toch wat tussen de plooiën van de herdenking van de Grote Oorlog. Vandaag horen we soms spreken van een verloren generatie wanneer we het hebben over onze jeugd in het verstoorte onderwijs wegens corona, maar wat dan te zeggen over onze jeugd die na de zomer van 1914 helemaal zonder onderwijs viel en zo de grootste dupe dreigde te worden van de oorlog?

Cover boek Luc Selis

Wanneer in oktober 1914 de Belgische, Franse en Engelse legers zich achter de IJzer terugtrekken, worden zowat alle scholen en onderwijsinstellingen in het niet-bezette België ingericht tot

noodhospitaal en ingenomen door soldaten en vluchtelingen. Onderwijzers worden massaal opgeroepen om hun dienstplicht te vervullen, meestal als brancardier. In onze dorpen houden veel ouders hun kinderen liever veilig thuis, waar ze kunnen helpen in het huishouden of op het veld. De kinderen leven op straat tussen Franse of Engelse soldaten en leren daar totaal andere zaken dan op school bij de zusters en de meesters! Begin 1915 beslist de oorlogsregering in Le Havre om de kinderen van het zogenaamde "Vrije Vaderland" op een veilige plaats een degelijke opvoeding en scholing te geven. Er zullen later, om het land weer op te bouwen, immers veel nieuwe, goed opgeleide Belgen nodig zijn. De overheid werkt daarom een onderwijsplan uit, waarbij in ieder dorp in minstens één school, of als dat niet mogelijk is, in boerderijen, barakken of tenten, de lessen hervat worden in het halvedagstelsel. Een tweede maatregel is het opstarten van zowel binnen- als buitenlandse schoolkolonies. In eerste instantie krijgen de kinderen uit de dorpen het dichtst bij het front en de kinderen van wie de ouders onvoldoende bestaansmiddelen hebben, voorrang.

"bittere tranen werden gestort toen de kinderen vertrokken, hun ouders, broeders en zusters verlieten, zich loswringend uit de armen hunner geliefden na een laatste, wie weet, misschien allerlaatste afscheidskus. Nijpend, hartroerend ogenblik!!!...ze waren weg... zouden wij ze nog weerzien?"

In de tweede helft van mei 1915 vertrekt een eerste treinkonvooi met 152 meisjes en 148 jongens. Allemaal kinderen zonder hun ouders, die er geen idee van hebben waar ze naartoe gaan. Aan hun ouders is gezegd dat ze maar een paar maanden wegblijven, 'tot de oorlog gedaan is'. Het zouden uiteindelijk voor de meesten vier lange jaren worden, een traumatische periode voor zowel ouders als kinderen die compleet van elkaar vervreemden. Op 18 mei 1915 komt de groep, begeleid door 5 onderwijzers en 14 religieuzen, aan in het station 'Gard du Nord' in

Parijs. Na een kort verblijf in het oude seminarie van Saint-Sulpice, worden de jongens en de meisjes van elkaar gescheiden, ook al hebben hun ouders hen op het hart gedrukt om voor elkaar te zorgen. De jongens nemen hun intrek in de schoolkolonies van Garches en Champlan terwijl de meisjes naar een voormalig meisjespensionaat in de Rue de la Santé in Parijs trekken. Omdat dit transport zo goed verloopt, volgen er massaal aanvragen van ouders en 'moet' men in een paar maanden tijd duizenden kinderen in buitenlandse schoolkolonies opvangen. Tegen het einde van de oorlog zijn er tussen 11.000 en 16.000 kinderen geëvacueerd. Niet alleen in Frankrijk worden kinderen opgevangen. Ook Zwitserland, Groot-Brittannië en Nederland herbergen duizenden Belgische kinderen, vooral uit de Westhoek.

Twee Watouse onderwijzers in de schoolkolonies

Pas rond half oktober 1914 worden in Watou de knechten- en de meisjesschool geopend, maar moeten om de haverklap weer sluiten. Telkens worden de gebouwen opgeëist voor soldatenverblijf, vluchtelingen, burelen of stapelplaatsen. De hoofdonderwijzer van de gemeenteschool, meester Knudde, vlucht in september naar zijn geboorteplaats Wenduine waar hij hoopt in veiligheid te zijn bij zijn familie. De Duitse troepen rukken echter zo snel op dat hij niet meer kan terugkeren naar Watou. In afwachting geeft hij les aan gevluchte Vlaamse kinderen in Sluis. Meester Butaye wordt in december 1916 opgeroepen om zijn militaire dienst te vervullen als brancardier, een gevluchte werkloze onderwijzer neemt zijn plaats in. De zusters van de meisjesschool vluchten in oktober maar komen niet verder dan 't Vogeltje waar zij na enkele dagen besluiten om terug te komen. Ondertussen stromen vluchtelingen van Langemark, Ieper, Klerken, Passendale, Westrozebeke, Moorslede en Beselare het dorp binnen zodat de burgerbevolking verdubbelt van 3000 naar 6000. Franse geneesheren plaatsen 160 gewonde soldaten in

het oudemanhuis, de oudjes worden in de gemeenteschool ondergebracht zodat van onderwijs weinig in huis komt. In de loop van 1915 wordt het meisjesonderwijs weer onderbroken wanneer miss Georgie Fyfe* een noodhospitaal inricht in de meisjesschool. De pastoor probeert met alle middelen het onderwijs te vrijwaren maar haalt geen verhaal tegen miss Fyfe, die de hoge bescherming krijgt van koningin Elisabeth. Als noodoplossing worden in januari 1915 enkele klassen van de meisjesschool ingericht in het klooster, de pastoor en onderpastoors geven godsdienstlessen in de kerk als voorbereiding op de plechtige communies.

**Miss Fyfe was een Schotse verpleegster die met haar medewerkers persoonlijk met oude dubbeldekbussen gewonden ophaalde in en rond Ieper. Ze richtte verschillende hospitalen en opvanghuizen op voor burgers, o.a. in Hazebrouck, Vinkem en Watou (le Foyer Ecosais). Ze organiseerde de evacuatie van meer dan 1300 kinderen naar schoolkolonies in Zwitserland via Hazebrouck. Bij ieder vertrek van een contingent kinderen kwam de koningin persoonlijk ieder kind een tablet chocolade geven zoals hier te zien is op een foto uit 1915.*

Meester Camille Delbaere met zijn 45 leerlingen van de derde klas in 1916.

Spermalie in Brugge. Hij blijft er vier jaar en vier maanden les geven tot 22 februari 1913. Van 23 februari 1913 tot 4 augustus 1913 is hij onderwijzer in de Staatsmiddelbare school van Ronse, van 14 januari 1914 tot 23 mei 1914 geeft hij les in de Gemeenteschool van Gistel, van 24 mei 1914 tot 5 augustus 1914 in de Staatsmiddelbare school van Antwerpen. Bij het

— Ziehier in 't korte : Opstaan om 6 1/4. H. Mis om 7 ure ; daarna morgenmaal en om 8 1/4 ure beginnen de klassen. Zij eindigen om 11 1/2 en 't middagmaal wordt smakelijk binnengespeeld op klokslag 12. — Om 1 1/2 ure hernemen de lessen tot 4 ure. Dan een «boterham eten» en voor de drie hoogste klassen studie van 5 tot 6 uren. Het lof waar al de kinders tegenwoordig zijn wordt gezongen na het avondmaal van 7 uren.

Den Zondag, Dinsdag en Donderdag namiddag gaan zij voor een tweetal uren onder 't geleide hunner vlaamsche onderwijzers in wandeling.

Hier genieten zij van die zuivere gezonde lucht verre van 't gewoel en 't gevaar, en hunne oogen stralen van genoeg, als men hun vraagt of ze hier geene zijn !

In de kapelle bidden zij zoo ingetogen voor hunne duurbare ouders en voor de koninklijke familie, alsook voor de bevrijding van ons lieve Vaderland. En als hunne reine, onschuldige kinderstemmen in koor antwoorden onder 't geleide van een machtig orgelspel, dan voelt men eene trilling zijne ziel doorzinderen en onwillekeurig wellen brandende tranen in uwe oogen op.

Onder stoffelijk gebied zijn ze uiterst wel en binnen enkele dagen zullen allen een nieuw zomerkostuumken krijgen. Goede Ouders wees gerust over uwe kinders. Vlaamsche Onderwijzers zorgen er voor en de koninklijke familie waakt over hen !

Berichtje over de kolonie van Chevilly in de Belgische Standaard van 23 juni 1915

met Maria Scherpereel en blijft de rest van zijn leven wonen in de Steenvoordestraat te Watou. Ze krijgen drie kinderen, Godelieve, Jules en Agnes. Alle drie lopen ze in de voetsporen van hun vader en worden onderwijzer(es). Godelieve in de meisjesschool van Watou, Jules als priester in het Klein Seminarie in Roeselare en Agnes was 17 jaar directrice van de oefenschool van de Sint-Andreas Normaalschool in Brugge. Camille

Op maandag 12 juli 1915 bracht koningin Elisabeth een bezoek aan Watou waar in het "Asile St.-Joseph" een 60-tal kinderen aanwezig waren die naar Zwitserland zouden vertrekken. In het vluchthuis waar de kinderen werden opgevangen en verzorgd door juffrouw Jeanne Powis de Tenbossche werd de koningin rondgeleid door Georgie Fyfe. Bij het vertrek werd de koningin uitbundig begroet door een grote menigte die langs beide kanten van de weg stond opgesteld.

Twee onderwijzers, geboren en getogen in Watou en na de oorlog collega's in de gemeentelijke knechtenschool van Watou, hadden merkwaardig genoeg een zeer gelijkaardige levensloop. Camille Delbaere wordt geboren in Watou op 12 maart 1888, als jongste in een gezin van 17 kinderen. Hij studeert voor onderwijzer en begint zijn loopbaan op 27 september 1908 in het Koninklijk Doofstommen- en Blindengesticht

uitbreken van de oorlog komt hij terug naar Watou waar hij zich in 1915 opgeeft als vrijwillige onderwijzer in de Belgische schoolkolonie voor jongens in Chevilly-Larue bij Parijs (couvent des pères du Saint-Esprit). Hij verblijft daar van 10 augustus 1915 tot 31 mei 1919. Bij zijn terugkeer gaat hij vanaf 1 oktober 1919 aan de slag als onderwijzer in Watou tot aan zijn pensioen op 1 januari 1945. Op 33-jarige leeftijd huwt hij

Meester Octaaf Renaerts met zijn 46 leerlingen van de tweede klas

overlijdt op 67-jarige leeftijd in Poperinge op 9 februari 1955.

Octaaf Renaerts wordt geboren te Watou op 28 april 1888 en behaalt zijn diploma van onderwijzer te Torhout in 1908. Na zijn opleiding geeft hij les in Neerwaasten en Ieper. In 1914 vlucht hij samen met zijn moeder naar zijn geboortedorp. Ze gaan bij zijn zus Laura en schoonbroer Richard Duverlie inwonen in de Poperingestraat (Douveweg 11). Begin 1915 wordt de werkloze Octaaf gevraagd om onderwijs te verschaffen aan kinderen uit de frontstreek. Octaaf geeft tot in mei 1919 les in de kolonie in Orly-Grignon bij Parijs (ancienne noviciat des frères du St-Esprit). In september 1919 wordt hij onderwijzer in de gemeenteschool te Watou en van 1923 tot 1953 is hij er hoofdonderwijzer. Octaaf huwt, na het overlijden van zijn moeder in 1931, met Maria Mahieu. De vier kinderen, Christiane, Rosanne, Frans en Jeanne groeien op in het schoolhuis (Douveweg 15). Octaaf overlijdt te Ieper in 1972.

Boek Anne Provoost

Binnenkort (januari 2021) zou het langverwachte boek 'Kinderen van de IJzer' eindelijk verschijnen bij uitgeverij Querido (ISBN: 9789021458007). Hierin vertelt Anne Provoost het verhaal van haar grootmoeder, Anna Vandewalle, zelf een koloniekind, die van 1915 tot 1919 in een kolonie in hartje Parijs verbleef. De schrijfster reconstrueert deze periode op basis van de mondelinge getuigenissen en op basis van de opzoekingen die zij deed o.a. in de Parijse kloosters. Ze stoffeert haar verhaal met tientallen foto's. Ze achterhaalde hoe deze kinderen de oorlogsjaren overleefden, weggerukt uit hun

ouderlijke nest. Ze maakt een reconstructie van een gebeuren dat veel families in de Westhoek heeft geraakt.

Boek Luc Selis: 'Kinders van den Yzer' 1914-1918

Voor het eerst zijn alle schoolkolonies van diverse organisaties in Frankrijk, Nederland, Zwitserland en Groot-Brittannië verzameld in een groot naslagwerk (463 blz.), dankzij het geduldig opsporingswerk van amateurhistoricus Luc Selis uit Oostende. Gedurende tien jaar heeft hij openbare archieven en bibliotheken, documenten van het toenmalige Ministerie van Binnenlandse Zaken in het rijksarchief Brussel doorploegd. Zo'n 240.000 pagina's niet-geïndexeerde documenten gingen door zijn handen. Het boek is rijklijk geïllustreerd met honderden foto's, prentbriefkaarten, krantenartikelen, enz. en is verkrijgbaar bij de auteur (luc.selis@telenet.be). Het boek wordt opgestuurd na overschrijving van € 60 (incl. verzekerde verzending) op rekening BE39 6451 3487 6919.

Backcover boek Luc Selis

Wie nog zou beschikken over postkaarten met vermelding "Colonie des enfants de l'Yser" of originele foto's mag mij altijd contacteren. Er wordt een scan genomen, de foto krijgt u ongeschonden terug.

jan.daschot@telenet.be of 057 38 81 96

Jan Daschot

Bronnen:

- Geschiedenis van een grensdorp/ Jan Daschot
- Beeldbank Westhoek Verbeeldt
- <https://oorlogskantschool.wordpress.com/le-foyer-ecossais/>

**KORTING
50-PLUSERS**
**MET
WAARBORG**

TANDLABO RAHEEN

GEBROKEN GEBIT ? KLAAR TERWIJL U WACHT !

Duinkerkestraat 107 - POPERINGE
Gsm 0475 86 84 24

Open: iedere werkdag - Afhaaldienst mogelijk

BOUWWERKEN

MARIO VANDEWIELE BVBA

T 0475 68 50 59

GESPECIALISEERD IN:

- WONINGBOUW ■ VERBOUWINGEN
- PROFESSIONEEL AANBRENGEN
- VAN ISOLATIE ■ RUIME ERVARING MET
- LAGE ENERGIEWONINGEN ■ OPRITTEN EN
- TERRASSEN ■ VLOEREN- EN WANDTEGELS
- KLEINSCHALIGE AFVALWATERZUIVERING

MARIO VANDEWIELE BV
ROESBRUGGESTRAAT 62
8691 BEVEREN-AAN-DE-IJZER

INFO@BOUWWERKENVANDEWIELE.BE
WWW.BOUWWERKENVANDEWIELE.BE

In memoriam

E.H. Cyriel Moeyaert, hulppriester in Sint-Jan-ter Biezen

Meer dan 25 jaar lang woonde E.H. Moeyaert in de pastorij van Sint-Jan-ter Biezen. Een plaats met een grote symbolische betekenis voor hem: ongeveer 300 jaar geleden bracht Karel Lodewijk Grimminck, een bekende Frans-Vlaamse mysticus, er zijn laatste levensjaren als kluizenaar door. De kapel naast de kluis was toegewijd aan de H. Johannes De Doper. Zo is Sint-Jan ter Biezen ontstaan en later als parochie uitgegroeid.

Na het overlijden van E.H. Lucien Arryn in januari 1992 – hij was sedert maart 1980 pastoor van Sint-Jan-ter Biezen – werd er geen nieuwe inwonende opvolger benoemd en stond de woning er leeg. Josuë Roets, pastoor van Watou, werd kort na dit afsterven tevens benoemd tot herder van Sint-Jan-ter Biezen, in 1996 opgevolgd door E.H. Ludo Lepee.

Sedert 1990 was Cyriel Moeyaert, na een lange onderwijsloopbaan binnen het bisdom Brugge, priester op rust. Vanaf zijn wijding in 1945 was hij reeds als jonge priester actief eerst in Izegem en vervolgens in Menen en Ieper, hetzij als leraar, diocesaan inspecteur Nederlands of aalmoezenier. In deze functies kwamen zijn gaven van accuraatheid en plichtsgetrouwheid ten volle tot hun recht. Hij genoot dan ook binnen de onderwijskringen grote bekendheid. Zowat 100 jaar geleden kreeg hij het leven als een talent uit Gods hand met de opdracht: doe er iets mee, maak er iets schoons van. Hij stelde zijn talenten dan ook helemaal ten dienste van de opdrachten die hem werden toegewezen.

Bij zijn opruststelling ontbrak het hem allerminst aan vitaliteit en enthousiasme. Hij was bijzonder gelukkig zich als hulppriester ten dienste te kunnen stellen in parochieverband, eerst in Sint-Jan-ter Biezen, en nadien tevens in Abele. Ik had de indruk dat dit een belangrijke verdere invulling betekende van zijn priesterschap. Hij deed het met hart en ziel, sereen en minzaam. Zijn verblijf in Sint-Jan-ter Biezen werd gekenmerkt door een vast en vrij sober levensritme, rustig en inspirerend voor zijn familie en talrijke vrienden die er op bezoek kwamen. Hij vond er de nodige tijd en bezieling om talrijke publicaties rond Frans-Vlaanderen voor te bereiden.

Hij had een bijzondere liefde voor liturgie en kerkmuziek, en in het bijzonder voor het gregoriaans. Hij vond er voldoening en vreugde in. Zijn eerbiedig voorgaan, ook tijdens zijn laatste levensjaren, wekte bij velen respect en bewondering op. Vanuit de liturgie haalde hij kracht en gebed. Hij was een biddende priester, trouw aan het dagelijks misoffer en breviergebed.

Zijn woorden waren gewikt en gewogen, de glimlach was steeds nabij. Hij was een vriendelijke, markante, dankbare en aimabele man,

E.H. Cyriel Moeyaert met het koor Cum Jubilo in de Kapelle op Hemelvaartdag 2015.

en toch op zijn geheel eigen wijze vastberaden en betrokken. Het deed hem pijn dat het ontbreken van de kerk van Sint-Jan-ter Biezen aan de eredienst na zijn dood eventueel zou worden overwogen. Hij keek verlangend uit naar de viering van zijn 75 jaar priesterjubiläum op 8 april en van zijn honderdste verjaardag op 23 mei 2020. Beide mijlpalen konden echter omwille van Covid-19 niet gevierd worden. Hij overleed vredevol op 25 september.

We zouden hem allemaal, samen met zijn talrijke vrienden uit Vlaanderen en Frans-Vlaanderen, een uitvaartdienst met vele aanwezigen gegund hebben.

Helaas was dit door de pandemie opnieuw niet mogelijk. De begrafenis werd een serene en waardige uitvaartdienst in intieme familie- en

vriendenkring. De mis werd opgedragen door E.H. Miguel Dehondt, deken van Poperinge in concelebratie met E.H. Ludo Lepee, pastoor van Watou, met wie hij jarenlang heeft samengewerkt en die hem tijdens zijn laatste levensjaren tot steun was. Zijn trouwe misdienaar Charly Derycke was de acoliet terwijl de requiemmis werd gezongen door zijn geliefde gregoriaanse schola Cum Jubilo.

Samen met de psalmist zongen we op zijn uitvaartdienst het vers "In memoria aeterna erit justus, ab auditione mala non timebit" of "De rechtvaardige zal eeuwig in onze gedachtenis blijven, van het oordeel hoeft hij niet te vrezen". Moge dit vers hem naar het eeuwig paradijs begeleiden.

Bernard Deheegher

COIFFURE NANCY

DAMES • HEREN
KINDEREN

OPEN VAN
DINSDAG T.E.M. ZATERDAG

ST. JAN-TER-BIEZEN 6
WATOU • 057 21 49 47

Boomonderhoud Bottelier Joris

Snoeien & vellen van bomen
Onderhoud & opruiming van bos
Verhakselen van bomen en takken
Bouwklaar maken van terreinen

Specialiteit :
Uitfrezen van boomwortels

Oude Provenstraat 53 - 8978 Watou
057 36 67 68 - 0473 94 51 54
www.boomonderhoud-bottelier.be

De Stavelse “garde-champêtre” of veldwachter. (4)

Amandus Schoonaert (1863-1903) - 40 jaar

In 1863 werd de 70-jarige veldwachter Eugène Schoonaert (†1869) opgevolgd door zijn zoon Amandus Schoonaert, geboren te Stavele op 21 november 1832.

Eén jaar later, op 3 mei 1864, stapte Amandus te Stavele in het huwelijksbootje met Catharina Régina Gruwez (° Stavele, 29/01/1832 - † Roesbrugge, 04/12/1906). Zij was de dochter van Ludovicus Jacobus (° Oostvleteren, 1799-1871) en Marie-Thérèse Hersoen (° Stavele, 1806-1882).

Zij hadden vier kinderen:

1. Octavie Marie
(° Stavele, 15/04/1865 - † Stavele, 30/07/1962),
trouwde op 13 augustus 1901 te Stavele met
Camille Vandewalle (1875-1960).
2. Elodie Maria
(° Stavele, 18/10/1867 - † Stavele, 11/12/1870).
3. Richard Julius
(° Stavele, 24/03/1871 - † Stavele, 4/01/1956),
veldwachter.
4. Irma Maria
(° Stavele, 17/04/1875 - † Stavele, 24/10/1962),
ongetrouwd.

Gemeentezegel 1878

Bij zijn aanstelling als veldwachter in augustus 1863 bekwam Amand als aandenken van zijn vader zijn paradesabel, welke nog naar oude wijze aan een bandelier ⁷ moest gedragen worden. Hij kreeg een nieuw uniform, een paar schoenen en een jaarwedde van 600 frank.

In 1874 bedroeg zijn jaarloon 675 fr. en in 1880 werd zijn jaarloon op 875 fr. gebracht.

In een latere fase zal het geoloket aangevuld worden met een verzameling van trage wegen die niet opgenomen waren in de atlas der buurtwegen en die dus ook niet onderworpen waren aan de wetgeving van 1841. Het ging om al

dan niet verharde paadjes, veld- en boswegels of kerkwegels. Het ging bijna altijd om dezelfde overtredingen: fietsen zonder kentekens, niet aangegeven honden en drankverkoop zonder vergunning. Zo werden er dan nog jaarlijks honderden dossiers opvraagbaar op datum, per gemeente.

Zo voerde de provincieraad op 29 juli 1892 een fietstaks in van 10 fr. per fiets. Die nieuwe belasting bleek een rem op de verspreiding van het rijwiel. In de provincieraad van 20 juli 1898 werd daarom voorgesteld om arbeiders die de fiets voor woon-werkverkeer gebruikten een vrijstelling te verlenen. De Bestendige Deputatie moest oordelen over het al dan niet verlenen ervan aan de hand van de aanvraag- en inlichtingsformulieren.

De postbodes en veldwachters die een fiets gebruikten voor hun werk, kregen een dienstplaat met een schuine zwarte dwarsstreep erdoor. Enkel diegenen die konden aantonen dat hij of zij zich verplicht met de fiets moest verplaatsen, kregen die plaat. Ook hiervan werden door de veldwachter individuele dossiers bijgehouden en op het gemeentehuis per jaar bewaard.

Daar kort voor de eeuwwisseling het dronkenschap en het wildplassen op de gemeente bleef toenemen werd dit probleem door burgemeester Jules Lelieur onder de aandacht gebracht van het gemeentebestuur op de gemeentevergadering in maart 1899. De politiereglementen werden aangepast en het werd eveneens verboden, op straf van boete en een mogelijke gevangenisstraf, te wateren langs de openbare weg.

Veldwachter Eugène Schoonaert kreeg de opdracht om dronkaards of zatlappen en wildplassers strenger te beboeten. Hiermee wilde de gemeente het uitgaansleven beter onder controle houden.

In 1900 telde Stavele 1362 inwoners. Toen waren er te Stavele nog 46 herbergen, 30 met sterke dranken en 16 zonder sterke dranken en nog drie brouwerijen: in de Zwaenestraat die van Jules Deschilder ⁸, in de Krombekestraat “de Swaene” van Jules Louwaeghe en wat verderop aan de rechterkant in de Krombekestraat de brouwerij van Julien Cornelis.

De brouwerij Markey ⁹ van Jules Louwaeghe werd in 1902 verder gezet door zijn schoonzoon, Robert Bonte ¹⁰, die in 1901 tussen het huis van zijn schoonvader en de herberg “De Zwaan”, een nieuw huis liet bouwen. Vele van die brouwerijen leverden wekelijks een ton (140 liter) bier aan verschillende herbergen waaruit wij kunnen opmaken dat ze veel werk hadden en ook wat volk nodig hadden. Uit het dagboek van Remi Decarne (gemeentesecretaris) kunnen we zien dat na de eeuwwisseling het aantal herbergen

bleef toenemen.

Ondanks het hard labuur en armoede zijn de Stavelnaars altijd een levenslustig volk geweest. Het betekende voor Stavele één café op 25 inwoners. Meer en meer gezinnen gingen bij den “Disch” (nu: O.C.M.W.) aankloppen. Pas op 24 juli 1903 viel er een beslissing: herbergen onder een bepaalde grootte werden afgeschaft. In het dagboek van Remi Decarne lezen we het volgende:

“Dat het gemeentebestuur in 1903 bekommerd was om het groot aantal drankhuizen (56 herbergen) en een verhoging van dit aantal wilde voorkomen blijkt uit een beraadslaging van de gemeenteraad van 24 juli 1903, waaruit wij het volgende citeren: “... overwegende dat het aantal herbergen dezer gemeente overtaliglijk aangroeit en nu reeds veel te groot is; overwegende dat er aan deze toestand een hinderpaal behoort gesteld te worden, zowel in het nut der openbare gezondheid als in het voordeel der gemeente zelve...., enz.

Besluit: art.1 Alwie in dezer gemeente nieuwelijc ene herberg of drankslijterij opent alwaar te voren geen bestond, zal éénmaal een voorafgaandelijc gemeentetaks of belasting betalen te belope van duizend franken ¹¹ (1.000 fr.).” Deze belasting werd echter door de hogere overheid niet goedgekeurd en op 8 oktober 1903 werd er een nieuwe beslissing genomen waarbij de belasting op 150 franken werd vastgelegd. Deze beslissing werd goedgekeurd bij Koninklijk besluit van 14 november 1903.

Amand Schoonaert heeft als veldwachter de volgende pastoors en onderpastoors weten aanstellen, vertrekken en overlijden:

De begrafenis van pastoor Joannes Baptiste Ma-joor. De pastoor kwam naar Stavele in 1862 en overleed er op 5 september 1874 en werd er begraven. Zijn grafplaat hangt links naast die van pastoor Nevejan aan de rechterkant links van de Calvarieberg.

In december 1874 moest Amand de orde handhaven bij de aanstelling van pastoor Petrus Jacobus Louwagie. Pastoor Louwagie, geboren op 10 mei 1824 te Zuidschote, was de zoon van Petrus Jacobus Lodewijk (1786-1870) en Catharina Thérèsia De Coninck (1801-1841). Nog geen vier jaar later in 1878 verliet hij de parochie, werd priester in Loppem en overleed op 14 april 1895 te Kortemark.

Ook heeft Amand als veldwachter in augustus 1878 de aanstelling meegevierd van pastoor Amandus Van Eecke. Amandus Ludovicus Van Eecke, geboren op 29 oktober 1827 te Poperinge, was de zoon van bakker Angelus Albertus Philippus (1795-1881) en Catharina Barbara

Liethout (1802-1839). Voordien was Amandus onderpastoor te St. Denijs. Werde priester benoemd en kwam naar Stavele in augustus 1878. Na de schoolstrijd in maart 1887 verliet hij Stavele op 60-jarige leeftijd en ging op rust. Eén jaar later, op 17 maart 1888, overleed hij te Kortrijk.

Ook heeft veldwachter Amand Schoonaert op 24 juni 1880 de eerste kloosterzusters uit Gits te Stavele weten aankomen en de nieuwe vrije school weten oprichten. Na de schoolstrijd eind 1884 heeft Amand de meisjes weten verhuizen van de gemeentelijke meisjesschool gelegen in de IJzerstraat naar de zopas opgerichte school in de Zwanestraat.

Na het afscheid van pastoor Van Eecke volgde in mei 1887 de inhuldiging van pastoor Policarpus Pattyn. Guillelmus Policarpus Pattyn, geboren op 27 augustus 1827 te Handzame, was de zoon van geneesheer Petrus Joannes Pattyn (1794-1864) en Cécilia Coleta Declercq (1793-1860). Hij kwam als pastoor van Zande naar Stavele en het jaar nadien, in maart 1888, verliet hij de parochie. Op 63-jarige leeftijd overleed hij op 9 december 1890 in de Kasteelstraat te Kortrijk. In februari 1888 moest Amand de orde handhaven bij de inhuldiging van pastoor Karel De Baecker. Pastoor Karel Cornelis De Baecker, geboren te Poperinge op 20 april 1839, werd op Pinksteren 1864 te Brugge tot priester gewijd en ging daarna als onderpastoor naar Menen. Vandaar werd hij als bewaker naar de normaalschool te Torhout gestuurd. Onderpastoor te Wijnendale in september 1870 en schoolbestuurder aldaar in juni 1874. Vandaar kwam hij als pastoor naar Stavele. Zes jaar later in februari 1892 verliet hij de parochie en werd daarna pastoor te Moorslede en overleed er op 11 november 1913.

Op 10 februari 1892 moest Amand Schoonaert de stoet leiden bij de aanstelling van pastoor Théophilus Barbé. Théophilus Barbé, geboren op 24 februari 1846 te Zwevegem, was de zoon van beenhouwer Jean Baptiste (1803-1881) en Angéla Virginie Coopman (1811-1864). Op 23 december 1871 werd hij tot priester gewijd en werd daarna in februari 1872 leraar in Het Klein Seminarie te Roeselare. Vandaar ging hij op 24 april 1876 als onderpastoor naar Sint-Vedastus te Menen. Pastoor Barbé verliet Stavele op 17 april 1898 en vertrok naar Brugge waar hij op 27 april 1898 pastoor werd op H. Magdalena tot aan zijn dood op 22 januari 1916.

Amandus heeft ook de inhuldiging meebeleefd van pastoor Desidérius Hanarte op 27 april 1898. Désidérius Pieter Hanarte, geboren te Kortrijk op 20 juli 1842, was de zoon van Désidérius Ignatius en Sophie Eugénie Leghein. Hij trad binnen in het Seminarie te Brugge op 30 september 1863 en werd daarna op 4 maart 1867 leraar in het Sint-Lodewijks College aldaar. Hij werd priester

gewijd te Brugge op 15 juni 1867. Op 20 september 1870 kwam hij naar Kortrijk als bewaker van het Sint Amands College. Hij werd negen jaar later op 22 oktober 1879 onderpastoor in de Sint-Pieters en Pauluskerk te Oostende. Rector van de Sint-Franciscuskerk aldaar op 1 juni 1891. Op 3 augustus 1893 werd hij tot pastoor benoemd te Oudekapelle. In 1898 kwam hij naar Stavele en schonk in 1898 de predikstoel aan de kerk en een jaar nadien, op 10 augustus 1899, moest hij Stavele verlaten en trok hij naar Brugge waar hij op 18 augustus Krijgsaalmoezenier werd van 't garnizoen aldaar. Hij overleed te Brugge op 4 februari 1904.

De laatste aanstelling van een pastoor op de parochie die Amand Schoonaert als veldwachter heeft meebeleefd was die van Joannes Baptiste Nevejan, op 19 september 1899. Julianus Ludovicus Joannes Baptiste Nevejan, geboren op 16 mei 1843 te Westrozebeke, werd priester gewijd te Brugge op 17 december 1870. Daarna coadjutor te Kerkhove op 1 maart 1871 en te Sint Pieters op den Dijk op 1 maart 1871. Onderpastoor te Vladslo op 31 oktober 1871 en te Ardoioe op 27 januari 1876. Werde pastoor benoemd te Stalhille op 5 augustus 1891 en kwam van daar naar Stavele.

De volgende onderpastoors (acht) heeft Amand als veldwachter weten komen en vertrekken:

Bij de aanstelling van Amandus Schoonaert als veldwachter in 1863 was Carolus Ludovicus Lemahieu onderpastoor in Stavele. Amandus heeft onderpastoor Lemahieu Stavele weten verlaten in januari 1865 om onderpastoor te worden in Ardoioe. Carolus Ludovicus Lemahieu stierf als pastoor op 19 februari 1896 te Merkem.

Daarop volgde in 1865 de aanstelling van onderpastoor Edouard Demeester. Nog geen twee jaar later in 1867 werd hij vervangen door onderpastoor Charles Billiau.

Maar na amper 6 jaar als dienstdoende onderpastoor verliet ook Charles Billiau in 1874 Stavele en werd opgevolgd door onderpastoor Charles Pinoo, maar na 12 jaar dienstdoende onderpastoor verliet ook hij de parochie in juni 1886.

Op 29 juni 1886 moest Amand de orde handhaven bij de benoeming van onderpastoor Carolus Ludovicus Lahey, geboren op 28 februari 1849. Hij werd hulp priester te Bekegem op 28 juli 1877 en te Loker op 11 januari 1878. Onderpastoor te Izenberge op 17 oktober 1879, te Dranouter op 30 juli 1883.

Carolus Lahey verliet Stavele op 20 augustus 1889 en vertrok naar Kanegem en Anzegem op 16 september 1891. Pastoor benoemd te Bosuit op 23 oktober 1901 en daarna pastoor te Leke op 21 april 1909 waar hij overleed op 22

*De veldwachter staande op het Marktplaats voor de herberg "t Zwaantje".
(Tekening Robert Toussaint, Poperinge)*

december 1915.

Na Carolus Lahey werd Aimé Berlamont benoemd als onderpastoor in 1889. Aimé verliet Stavele in 1893 en werd nadien pastoor benoemd op 18 oktober 1911 in Boezinge. In Stavele werd hij opgevolgd door Achilles Dermout, geboren op 23 februari 1865 te Tiegem. Onderpastoor Dermout verliet na drie jaar Stavele in 1896 en werd later priester benoemd te Meetkerke. Hij werd opgevolgd door Amédé Samain, onderpastoor van 1896 tot 1901.

René Amédé Samain, geboren op 27 oktober 1866 te St. Denijs, was de zoon van Henri (1839-1908) en Marie Clothilde Verhaeghe (1839-1888). Hij verliet de parochie vijf jaar later op 1 januari 1901 en overleed als pastoor in Rollegem op 9 november 1947.

De laatste aanstelling van een onderpastoor op de parochie die Amand als veldwachter heeft meebeleefd, was die van Lodewijk Morel op 31 december 1900. Lodewijk Maria Prosper Morel, geboren op 7 mei 1865 te Waasten.

Amand heeft in zijn periode als veldwachter de volgende twee burgemeesters ten dienste gestaan:

Als veldwachter was Amand amper twee maanden in dienst bij de aanstelling van Eugenius Ivo Cornelis (1833-1892) als burgemeester in oktober 1863. Hij bleef dit ambt uitoefenen tot aan zijn dood op 20 januari 1892.

Bijna 30 jaar heeft Amandus in dienst gestaan van zijn burgemeester Eugène Cornelis en nog eens 11 jaar onder het bestuur van burgemeester Jules Benedictus Lelieur (1851-1931).

Gedurende zijn loopbaan als veldwachter was Amand Schoonaert getuige van een verdere evolutie van de gemeente.

In 1863 werd het huis met de schandpaal dat in het midden van het marktplein stond en dat de ingang van de kerk versperde, en eigendom was van de weduwe Joannes Baptiste Devick¹², Isabelle Schoonaert, afgebroken. Het arduinen verhoog van twee trappen (de roepsteen) die tegen de gevel van Joannes Baptiste Devicks huis stond, werd verplaatst naar de overkant tegen de gevel van de onderpastorij en stond achter het standbeeld van 1914-18. Dat was de roepsteen waarop de veldwachter, "uitklinker of belleman", na de zondagsmissen de bevolking de mededelingen van het gemeentebestuur, van het Bureel van de Weldaad of andere aangelegenheden aan de bevolking bekend maakte. Zo getuigde Petrus Amandus Verbrigghe (1854-1946), de grootvader van Romain Depuydt (1912-2013).

Het jaar nadien in 1864 werd het dorpsplein gekasseid, werd de kerk voorzien van een horloge en op de kerk werd een toren gebouwd.

De oude aardewegen werden voor het eerst verhard en andere geplaveid. De bouw van het gemeentehuis in 1874 samen met de gemeenteschool, bevatte twee aanpalende klassen aan het schoolhuis en een geplaveide speelplaats. Nog in datzelfde jaar 1874 heeft hij de muziekmaatschappij Sint-Cécilia weten stichten door burgemeester Ivo Cornelis.

Hij was getuige van de schoolstrijd die in juni 1879 losbrak en van de grootste overstroming die men in Stavele ooit kende, die van 18 december 1880. De Krombekestraat stond onder water van de kant van de kapel naar de Hondspoot toe, op sommige plaatsen 50 cm hoog. In de herberg "De Geldput" in de Krombekestraat stond het water 20 cm hoog op de

voute. Met kuipen en vloten voer men van bij de kapel tot aan de herberg "Sint-Elooi" op de Hondspoot.

In de Zwanestraat stonden de lage huizen onder water en in de Oost- en Westhoek en gans de gemeente stond het water hoog in de straten, in weiden en velden. Het was de grootste overstroming ooit. Het water liep binnen in bijna al de hofsteden, alsook in de huizen van de Oost- en Westhoek en bleef er gedurende 3 weken staan omdat het bleef doorregenen. Het duurde 4 weken voor het verkeer op de wegen hernomen kon worden.

Over de Stavelebrug op de Hoge Kalsijde op het grondgebied Beveren waren er stenen op vele plaatsen weggestroomd. Met een schuit voer men van aan de gemeenteschool in de IJzerstraat tot aan de brug.

Stemrecht

Het kiesstelsel van 1830 dat bepaalde dat in een gemeente van minder dan 2000 inwoners alleen mannen vanaf 25 jaar met een Belgische nationaliteit mochten stemmen die minstens 15 fr. belastingen betaalden, was in 1893 niet meer van toepassing.

Onder druk van de socialistische beweging werd dit kiesrecht wat vanzelfsprekend de rijken en de adellijke grootgrondbezitters bevoordeelde, vervangen door algemeen stemrecht voor mannen vanaf 25 jaar. Mannen die een bepaalde belasting betaalden en in het bezit waren van bekwaamheidsattesten kregen nog het recht op één of twee bijkomende stemmen.

In september 1903 moesten burgemeester Jules Lelieur en zijn raadsleden een nieuwe veldwachter benoemen. Amandus Schoonaert werd op pensioen gesteld en moest vervangen worden. Het ambt van veldwachter bleef in de familie. Met pijn in het hart moest de oude veldwachter

het ambtsteken van waardigheid van hemzelf en van zijn vader Eugène aan zijn zoon Richard overdragen. Zijn wapen en sabel moest ingeleverd worden. Deze lagen op het gemeentehuis om bij de benoeming op 30 september van zijn zoon als veldwachter door de burgemeester Jules Lelieur overhandigd te worden. Hij had er zo'n zorg voor gedragen. Die sabel blonk als een spiegel.

Op 9 januari 1911 stierf de 79-jarige veldwachter Amand Schoonaert in zijn woning te Stavele. Hij had zich gedurende 40 jaar in dienst gesteld van de bevolking van Stavele. Na de rouwdienst in de parochiekerk van Stavele werd hij ten grave gedragen door zijn familie.

Vervolgt met Richard Schoonaert (1871-1956)

Robert Toussaint

Voetnoten:

7. Brede draagriem over de schouder gedragen, waaraan een sabel of een patroentas bevestigd is.
8. Jules was de zoon van Paulus Andreas Franciscus Deschilder en Virginia Menalie Markey.
9. De brouwerij van Cesar Markey en zijn zusters werd na een familieruzie, Deschilder-Markey in 1851 verkocht aan Désiré Louwaeghe, afkomstig van Noordschote. Désiré was de zoon van Charles Louwaeghe en Rosalie Coene uit Stavele en trouwde met Rosalie Sophie Bonte op 3 januari 1833 in Watou.
10. Robert Bonte, afkomstig uit Boezinge en meester-gast in de brouwerij van Jules Louwaeghe, trouwde te Stavele op 4 september 1900 met Augusta Julia (1878-1948), de dochter van de brouwer.
11. De daglonen voor de landbouwarbeiders met de kost stond aan 1 fr. Een landbouwarbeider zou eerst drie jaar moeten werken om één cafeetje te mogen openen.
12. Joannes Baptiste Devick, zoon van Victor en Pétronella Francisca Coutele, trouwde te Stavele op 19 juni 1767 met Isabelle Schoonaert, dochter van Baltazar (1709-1783) en Jeanne Claire Bulthé (1712-1776).

PEGASUS THUIS

Genieten met jullie bubbel van heerlijk eten ! Een goed idee !

We hebben voor ieder wat wil-d-s.

Afhaallijst te vinden op www.pegasusrestaurant.be/nl/afhaal

Volg ons ook via onze facebookpagina.

Graag tijdig uw bestelling plaatsen.

Afhalen kan tussen 17.00 en 18.30 u. op vrijdag en zaterdag, zondag van 11.00 tot 12.00 u. via de witte deur aan de Paardenmarkt.

Last minute bestellingen zijn geen probleem, maar volgens aanbod. Bel de chef 0475 94 31 27

Een kadobon kan online besteld worden of je kan deze komen afhalen - op de dagen van afhaal - of trakteer je dierbaren met gerechten van bij ons bij hen thuis.

Een geschenkmant met exclusieve, huisgemaakte Pegasusproducten op maat en volgens budget.

Scoren doe je zo. Thuislevering mogelijk.

Een aparte lijst voor de feestdagen komt eerstdaags op Boutique Pegasus.

Mocht je andere suggesties of wensen hebben, laat maar weten, dan passen wij ons, zoals steeds, aan om jullie afhaaldiner te doen slagen!

Groeten, keep safe en tot op Boutique Pegasus!

Bert Recour

Guido Gezellestraat 7
B 8970 Poperinge
00 32 (0) 475 94 31 27
info@pegasusrestaurant.be

Stalijzermolen in Alveringem gaat weer malen

Matthias Diependaele, Vlaams minister van Onroerend Erfgoed, kent € 154.589,58 toe voor de restauratie van de Stalijzermolen in Alveringem. "De Stalijzermolen in Leisele, een deelgemeente van Alveringem, krijgt een opknapbeurt. Vlaanderen is de bakermat van het molenaarsambacht. Het was in het oude graafschap Vlaanderen dat rond 1180 de eerste houten, draaibare windmolen ter wereld verscheen. Erfgoed dat we mogen koesteren", zegt minister Diependaele.

De Stalijzermolen is een houten staakmolen uit 1804. Het is de enige resterende van de vijf windmolens die Leisele ooit rijk was. In 1973 werd de molen beschermd als monument.

In 2016 inspecteerde Monumentenwacht de molen. Men stelde toen structurele problemen vast. De gemeente liet daarom in 2017 de molen stutten en resistograafmetingen uitvoeren op de dragende structuur. "De metingen brachten aan het licht dat verschillende balken van de molen zwaar zijn aangetast door houtrot en/of houtborende insecten", laat Vlaams minister van Onroerend Erfgoed Matthias Diependaele weten. "Om deze balken te herstellen of te vervangen, moet de molen nu van de staak gehaald worden. Een herstel waarbij de molen op zijn plaats blijft, bleek niet haalbaar."

Samen met de structurele herstellingen zal de gemeente ook een aantal kleinere onderhoudswerken aan de molen en aan de molentechni-

Foto : website Alveringem

sche installatie uitvoeren. Het uiteindelijke doel van de restauratie is dat de molen, die erkend is als ZEN-erfgoed, terug kan malen en draaien.

De gemeente werkt samen met een molenaar om de molen opnieuw maalvaardig en publiek toegankelijk te krijgen. Het historische molenaarsambacht werd in juli van dit jaar toegevoegd aan de Inventaris van het Immaterieel Cultureel Erfgoed.

Hartslagen
van Rik Ryon

**JE MAG VAN NIKS
TEVEEL HEBBEN
OP DE WERELD.**

Uitgaven te verkrijgen bij Rik Ryon
Blokweg 2 - 8972 Proven
hetis.rik.ryon@gmail.com

**Publiciteit
voor de streek ?**

De IJzerbode wordt in meer dan
3000 huisgezinnen verspreid.

Inlichtingen: 057 30 03 79

NO TIME TO WASTE

**FORMULES
PAPIER & KARTON
GEMENGD AFVAL**

**VERKOOP
GRONDSTOFFEN**

**AFVAL
VERWERKING**

**CONTAINERS &
AFVALINZAMELING**

Bestel vandaag uw rolcontainer 057 33 77 07

131396M103440

VULSTEKE & VERBEKE

Groot-Brittaniëlaan 5 - 8970 Poperinge
057 33 77 07 - www.vulsteke-verbeke.be

... 40 jaar terug in de tijd

NOVEMBER 1980

In november 1980 speelde het gemeentebestuur heel even voor Sint in Roesbrugge. Want in het oude schoolhuis, later tijdelijk postgebouw en nu buurtsalon aan het huidige Karel de Blauwer-ontmoetingscentrum, mocht Daniël Morez vol trots heel wat stedelijke personaliteiten rondleiden in zijn nieuwe bibliotheek. Die bib – officieel de ‘openbare bibliotheek Jules Leroy’ – was zowat het troetelkind van ‘meester Morez’. Hij was in Roesbrugge niet alleen decennialang bibliothecaris maar ook de grote bezieler van de plaatselijke Davidsfondsafdeling ‘IJzerweelde’. En in die combinatie ook de grote trekker van het culturele leven in het dorp. Zo zorgde hij er bijvoorbeeld voor dat gerenommeerde toneelgezelschappen, auteurs en kleinkunstenaars naar Roesbrugge kwamen en dat er geregeld boekenbeurzen en voordrachten georganiseerd werden.

Daniël Morez in ‘zijn’ bibliotheek

De opening van de nieuwe bibliotheek van Roesbrugge was ook een pluim op de hoed van Morez. Hij was al bibliothecaris toen de bescheiden bib nog een plek had in het grote maar vervallen gemeentehuis. En toen nog voor de fusies het vroegere gemeentebestuur van Roesbrugge-Haringe in 1972 de bibliotheken van zowel Haringe als Roesbrugge een serieuze update gaf, liet hij aan burgemeester Michel Vandaele al duidelijk blijken dat hij die inspanningen waardeerde, maar dat een moderne bibliotheek meer moest zijn dan enkel een uitleenpost van boeken. De verhuis naar meer aangepaste ruimtes met zelfs een bescheiden leeszaaltje in de oude onderwij-

Milo Aernout in de bibliotheek van Haringe

zerswoning bij de vroegere jongensschool was dan ook voor lezend Roesbrugge, maar ook voor de vele ontleners uit de buurgemeenten, een hele stap vooruit. De bib van Roesbrugge floreerde en meester Morez maakte er samen met Jacqueline Neuville, die er voor de administratie en de ontleningen instond, een functioneel juweeltje van.

In november 1980 haalden Willy en Ignace Vandermarliere uit Roesbrugge de nationale pers met hun chrysantenserre.

Ook het kleine Haringe had een eigen bibliotheek. Die verhuisde in 1980 onder impuls van meester Jozef Gheysens en Milo Aernout van het bouwvallige huisje aan de hoek van de Moenaardestraat (nu eet- en praatcafé Le Cadran) naar een klas in het schooltje, maar dat bleek slechts tijdelijk. Want in 1988 nam de stad de vrije openbare bibliotheek Jules Leroy van Roesbrugge over en maakte er een uitleenpost van de stedelijke bibliotheek van. De bib van Haringe werd terzelfdertijd opgedoekt.

De jonge burgemeester Henri d'Udekem d'Acoz werd in november 1960 samen met pastoor Marques en de schepenen Roger Top en Karel Verfaillie in een koets door het dorp gereden. Maar wie herkent de koetsiers?

't Oud Convooi was één van de wagens in de praalstoet.

20 jaar vroeger: november 1960

Wie er op 13 november 1960 te Proven bij was, zal het zich ongetwijfeld nog heel goed herinneren. Want op die dag haalden de Provenaars hun nieuwe burgemeester Henri d'Udekem d'Acoz plechtig in. D'Udekem was toen de jongste burgemeester van het land en hij kreeg een onthaal dat nog altijd tot de verbeelding spreekt. De Provenaars hadden de gekende stoetenbouwer Frans Vromman ingehuurd en die bracht zowat alle Provense verenigingen en heel wat muziekkorpsen samen in een 'Proven 1900'-stoet die volgens 'Het Ypersch Nieuws' duizenden belangstellenden naar Proven lokte. Die werden getrakteerd op een folklorestoet met schitterende praalwagens, retrovoertuigen van alle slag en soort, cyclisten in aangepaste kledij met tussendoor nog 5 muziekkorpsen, een koor, een berentemmer en vuurspuwers. Pronkstukken in de stoet waren een prachtige statiekoets uit Bergen-op-Zoom en 't Oud Convoi, een kopie van de trein uit de eeuwwisseling. Maar het meeste applaus ging naar de koets met daarin de glunderende burgemeester, die voor de gelegenheid werd geëscorteerd door de schepenen Karel Verfaillie en Roger Top en dorpspastoor Marques. Andere personaliteiten waren er ook. De pers van toen herkende onder meer de kabinetschef van minister Eyskens, senator Jeroom Stubbe, de volksvertegenwoordigers Lefère en Marcel Bode en zowat alle belangrijke politieke figuren van de omliggende gemeenten. Na de stoet bleef Proven doorfeesten. Liedjeszanger Gery Peperstraete animeerde met aangepaste liederen, er waren goochelaars, 5 muziekkorpsen trokken urenlang door het dorp en in de zaal van 'Swael's' was er bal. En omdat het politie-uur voor één avond opgeheven werd en in de cafés gratis bier vloeide, werd het voor velen een heel lange nacht.

Stef Ryon

Bronnen:
- Fonds Het Wekelijks Nieuws, Stadsarchief Poperinge
- Historische Kranten en foto's op www.westhoekverbeeldt.be

De blikvanger in de praalstoet in Proven was de staatsiekoets uit Bergen-op-Zoom

Een sprekend beeld van de praalstoet van 1960 met de wagen van de steenbakkerij Laseure voor café De Zwaan van Cyriel Dever tussen een enthousiaste massa toeschouwers.

In november 1960 lieten 'De jonge Troostverwachters' uit Roesbrugge vier keer de toneelzaal vollopen voor Karel de Blauwer.

Brouwerij & mouterij Feys-Callewaert

De laatste loodjes

Bedrijvigheid alom. De afgelopen maand werden de muren van het brouwerskasteel in een nieuw en fris jasje gestoken. Van de koetspoort tot in de nok van het dak. En het resultaat mag er wezen. Voor wie de werken van dichtbij heeft gevolgd voelde het zo'n beetje als de beruchte 'kers op de taart'. De laatste loodjes weet je wel..

Vorige week was het ook tijd voor het vervolg van de elektriciteitswerken op de benedenverdieping. Fijn!

Ook de tuin kwam aan bod. Er werd heel wat opgetrommeld en er werd een heus begin gelegd voor het plaatsen van een kunstwerk. Wat het zal worden, daar laten we jullie graag naar raden...

Nu nog de afwerking en dan kunnen we van start met de nieuwe invulling van dit statige gebouw!

Voor dit boeiende project zijn we op zoek naar een uitbater/uitbaatster, alleenstaand of koppel. Daarom hierbij een warme oproep. Ben je iemand – of ken je iemand – die graag met mensen omgaat, een passie heeft voor de Westhoek, monumenten en/of industrieel erfgoed en bier? Die creatief is ingesteld in de breedste zin van het woord, erop kickt om 'nieuw leven te blazen' in de brouwerij, nieuwe en bestaande activiteiten verder uit te bouwen en altijd al gedroomd heeft om te wonen in een kasteel? Neem dan contact met ons op het nummer 0468 10 20 35 of via WhatsApp. We maken graag kennis met je!

Via deze weg willen wij nogmaals onze vrijwilligers bedanken voor hun inzet! Erg fijn om zoveel mensen aan het werk te zien in en rond onze geliefde brouwerij. Een speciale pluim voor onze jongste vrijwilliger, Febe Verdoolaege. Amper 10 jaar, maar gewapend met een borstel en een portie tomeloze energie ging ze ertegenaan. Fantastisch! Super bedankt, Febe!

Ook zin om de handen uit de mouwen te steken? Of ben je een grafisch talent? Schrijf je graag? Ben je een loodgieter/elektricien, schilder die dringend zijn of haar zinnen wil verzetten? Je doet er ons een enorm plezier mee. Meld je aan of vraag naar de voordelen via 0468 10 20 35 (ook via WhatsApp).

Tot binnenkort!

We plannen ook graag jou activiteit in ware het buiten, op het water, in het kasteel of in de Brouwerij. Babyborrels, trouwfeesten, fuiven, alles kan. We horen het graag!

www.feysbook.be

VOORWERP

Het voorwerp van vorige maand is een sigaren-vormdoos. De planken werden als mal gebruikt om sigaren te maken. Eerst werd er tabak opgerold in een tabaksblad. Deze sigaren werden dan naast mekaar in de houten mal gelegd, de bovenkant erop en vervolgens met een aantal vormen tegelijk in een "pers" geplatst.

Kelly Vuylstekker uit Vlamertinge is de gelukkige winnares en mag haar prijs komen ophalen.

NIEUW VOORWERP

Waarvoor diende dit voorwerp?

Het voorwerp van deze maand werd gevonden op een site uit de Tweede Wereldoorlog, waar zich nog een gevangenkamp bevond. Het item is ongeveer 15 cm lang en 6 cm breed. De 2 stukken zijn gespiegeld ten opzichte van elkaar.

Oplossing sturen naar Guido Schoonaert, Bergenstraat 16, 8972 Roesbrugge, tel. 057 30 15 57 of

info@drukkerijschoonaert.be.

Uit de juiste antwoorden wordt een winnaar getrokken die een prijs ontvangt.

Ruime keuze aan geboortekaartjes
en huwelijksdrukkwerk

Drukkerij SCHOONAERT

Publiciteit voor de streek ?

De IJzerbode wordt in meer dan
3000 huisgezinnen verspreid.

Inlichtingen: 057 30 03 79

ZONNEPANELEN VAN DE TOEKOMST

Bisol Supreme, Europese topmodules met een **Opbrengstgarantie van 100%**.
Uniek in zijn soort. De **beste zonnepanelen** momenteel op de markt!

- ✓ Geen Degradatie,
- ✓ Geen PID, LID of andere ID's,
- ✓ 100% Oerdegelijk!

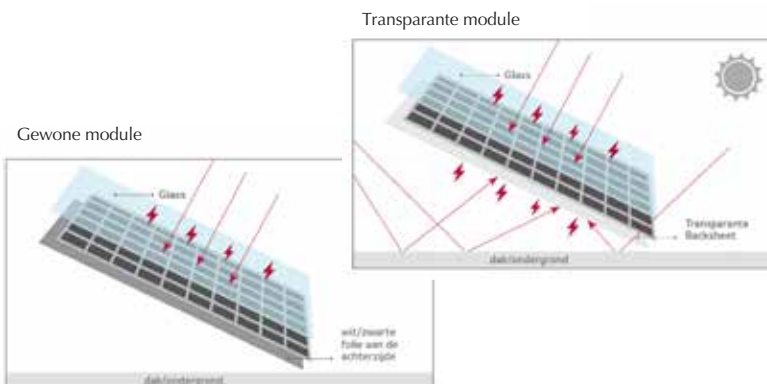
LG NeON, Transparante zonnepanelen met **Dubbelzijdige werking**.
Benut de zon optimaal. Zowel **voor- als achterzijde** produceren energie!

- ✓ Ideaal op platte daken,
- ✓ Als omheining mogelijk,
- ✓ Gewasbescherming tegen hagel,

Contacteer ons

Jochen Debaenst
Westsluisstraat 15
BE 8691 STAVELE

info@ecolis.be
0494 48 21 74

Faire prijs
voor oude
metalen

Oud ijzer en metalen

Frankie Lelieur-Gesquière
Abeelseweg 99a, 8970 Poperinge
Tél. 0479 88 55 55

PARTICULIEREN - BEDRIJVEN - LANDBOUWERS

Voor informatie over de prijs en onze service kunt u ons steeds bereiken op
0479 88 55 55 of via e-mail **frankie@fertrade.be**

Als je het wenst plaatsen wij
een container voor metalen
op je bedrijf of bij je thuis.

Contante betaling.

Openingsuren:

maandag tot vrijdag van 13.00 tot 17.45 u.
zaterdag van 8.30 tot 11.45 u.
en ook op afspraak

IJZER - KOPER - ALUMINIUM - ZINK - LOOD - INOX - GEEL KOPER - ELEKTRISCHE KABELS - EN ANDERE

www.drukkerijschoonaert.be

ERVARING - KWALITEIT - SERVICE ...

**NIEUWE
COLLECTIES!**

Familiedrukwerk

geboorte, communie, huwelijk, jubileum, verjaardag, rouw, ...

Handelsdrukwerk

Je firma op zijn best voorstellen!

firmakaartjes, facturen, omslagen, brieven,
bestel- en leveringsbonnen, ...

Publiciteitsdrukwerk

voor firma en vereniging:
affiches, flyers, brochures, ...

Eindejaarsgeschenken voor je klanten

- Kalenders, ...

- Notablokken, ...

met een persoonlijke touch!

Bestel ze nu reeds!

Vraag vrijblijvend een offerte!

Welkom voor alle info!

in 'T ROZENHOF

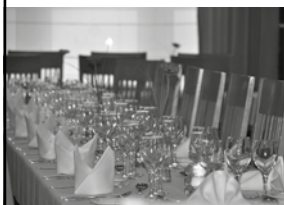

Ook tijdens deze nieuwe lockdownperiode zijn we terug gestart met take away !

Kijk voor het aanbod op onze site of op facebook !

Bestellen kan steeds op 057 30 03 35

Hou jullie goed, en zorg voor elkaar

Groetjes,
Carmen en Dieter

Obterrestraat 73 • 8972 Proven • Tel. 057 300 335 • reservatie gewenst • www.rozenhof-proven.be

dinsdag tot zaterdag open van 8.30 tot 12.00 u. en van 13.00 tot 18.30 u.
zondag open van 9.00 tot 12.00 u. • gesloten op maandag

TUINCENTER AU PETIT JARDIN BVBA

Wim Indevuyst
Couthoflaan 32
8972 PROVEN
Tel. 057 33 39 63
E-mail: info@aupetitjardin.be
www.aupetitjardin.be

- ☞ Kerststerren en kerstrozen (Helleborus)
- ☞ Alle planten voor de winterbloembakken
- ☞ Haagplanten, rozen, fruitbomen, vaste planten, sierbomen, coniferen

Thuislevering mogelijk in de streek

KERSTBOMEN

Picea omorika, Picea glauca, Abies nordmanniana

Vanaf 14 nov.

Het Dagboek van een dorpspastoor “Liber Memorialis” (5)

GUSTAAF CODERIS - pastoor Sint-Bavo Watou - 1896-1932

De afgelopen jaren heb ik het ruim 400 pagina's tellende handschrift van het Liber Memorialis van de Sint-Bavoparochie omgezet in een leesbare tekst. De oude dialectwoorden en de Latijnse woorden heb ik zoveel mogelijk bewaard, maar geduid waar nodig. De komende maanden krijgt u hieruit een selectie te lezen, waar mogelijk met illustraties. Veel leesplezier!

Jan Daschot

5-7 februari 1897: Benoeming van een nieuwe gemeenteontvanger, te weten Franciscus Vancayseele. Mijnheer Jacobus Decocq was hier gemeenteontvanger, ontvanger van den disch (OCMW) en der godshuizen (rusthuis); hij stierf op 14 december 1896. Francis Vancayseele, Henri Werquin, Francis Vandenameele, Emiel Bulthez, Ammeeuw, vroegen de bediening; groot was 't geweld der kandidaten. Mijnheer de kapelaan Vandeputte weerde hem om Francis Vancayseele te doen benoemen. Hij gelukte en deze uitslag verbitterde Henri Werquin zo zeer dat hij in verwijtingen tegen de kapelaan uitviel. Francis Vandenameele bekwaam geen stemmen, zelfs deze van zijn vader niet. Vergramd diende hij aan de kapelaan de rol in die hij aanvaard had te spelen in het avondfeest. Noch mijn verzoek, noch 't verzoek van zijn vader konden hem bewillen om van gedacht te veranderen. De koster en schoolmeester Ernest Vandeveldel nam op ons verzoek deze rol over en met korte dagen voorbereiding speelde hij met goede uitslag.

14 februari 1897: op zondag 14 februari en de zondag nadien werd een avondfeest gegeven door de congregatie der jongelingen gegeven in de vroegere katholieke knechtenschool (Parochiezaal). Mijnheer de kapelaan had enige muzikanten van Roesbrugge uitgenodigd om met viool en andere instrumenten het feest op te luisteren. Mijnheer Debruyne, pastoor van Roesbrugge, keurde die doenswijze af omdat de gevraagde muzikanten aanvaardden van te spelen in alle slag van feestelijkheden. De opening ving aan om 17u30, 't slot werd gegeven om 9u45. Dezelfde avond vraag ik aan mijnheer de burgemeester dat hij een reglement zou maken voor 't zetten van grafzerken op de grond van 't kerkhof en leer hem voor de wetgeving over die zaak gelijk zij in het boek van kerkelijk recht van mijnheer Debrabandere uitgedrukt staat. Ik doe bemerken dat het land ingenomen wordt en dat er in 't kort geen plaats zal overblijven om te begraven. Veel later heeft de burgemeester het reglement van Ieper gevraagd aan mijnheer Colaert en 't is nu die schikking die gevolgd wordt, met dit verschil dat de gemeente haar deel aan de kerke afstaat met last van de haag te onderhouden.

19 februari 1897: Vergadering van de raad der godshuizen ten einde een ontvanger te benoemen in vervanging van Jacobus Decocq: twee kandidaten stelden zich voor, Franciscus Vancayseele en Emiel Bulthez; Francis Vancayseele bekomt de meerderheid.

3 maart 1897: drie maart aswoensdag. Twee gebruiken bestaan hier die ik elders niet gezien heb

bij het geven van askruisjes, te weten: vele mensen doen hun kerkboek open om wat gewijde as daarin te ontvangen en een diender staat naast de priester met een plateel om aalmoezen gelijk bij het zegenen met de relikwieën.

14 maart 1897: Verkleeden van de eerste communicanten. De eerste zondag van de vasten wordt vanop de preekstoel aangekondigd dat een omhaling zal gedaan worden de tweede en derde zondag van de vasten tot eerlijk verkleeden der behoeftige eerste communicanten. De omhaling geschiedt door de heren van den disch. De eerste maandag van de vasten vraag ik aan de kinderen in de lering, bij rechtstaan en neerzitten welke van hen hulp van mij begeren om hun kleren te kunnen kopen voor de eerste communie. Met de leden van de H. Vincentius onderzoeken wat ik aan elkeen van de kinderen die om hulp verzoeken behoorlijkst zou geven? De naamlijst wordt gemaakt der winkeliers die klerstoffen verkopen, van de schoenmakers, van de mutsen- of hoedjesmakers, van de klakkeverkopers. De klerstoffen worden gekocht door mijn maarte, vergezeld door de dienstmeid van mijnheer kapelaan. Ik geef bevel van de aankoop zoveel mogelijk tussen al de winkeliers te verdelen. Aan de schoenmakers geef ik 8 fr. voor een paar schoenen voor een knecht-kind en 6 fr. voor meisjesschoenen, 1,5 fr. voor een klak, 4 fr. voor een muts of meisjeshoed. De arme kinderen ontvangen de klerstoffen met voeringen maar moeten zelf zorgen voor het maken; ik kom in 't betalen van 't maken niet. De omhalingen brachten op als volgt: a) in de kerk, de eerste zondag 86 fr., b) de tweede zondag 65 fr., c) ik voeg daar bij 70 fr., d) van verschillende bijzondere giften 30 fr., samen 251 fr. Ik geef uit aan schoenen, stoffen enz. 307 fr. Ik vraag 't verschil aan den disch, te weten 56 fr. Men had mij ingelicht dat den disch altijd het verschil tussen ontvangsten en uitgaven betaalt. Na de eerste communie overhandig ik aan mijnheer de secretaris al de getekende rekeningen der winkeliers, schoenmakers enz. die iets geleverd hebben.

15 maart 1897: Gedurige aanbidding in 't klooster van St.-Joseph de 15de maart. Ik consacreer een grote specie (hostie) in de mis, gelezen in de kapel van 't klooster, de zaterdag voor de gedurige aanbidding, benevens een twaalfstal kleine speciën. 's Morgens te 6 u van 15 maart: uitstalling van het H. Sacrament en gelezen mis. De zusters van beide kloosters en twee dochters van buiten 't klooster naderen tot de H. tafel. Achter de mis worden de kleine overgebleven speciën in 't sacristie bewaard in een soort van stoffen tabernakel. 's Avonds om 5u lof in de kapel, sermoen altijd door de heer

De heer **François Vancayzele** werd geboren te Watou den 14 Januari 1858. Reeds als kind en schoolknaap was hij een toonbeeld van deugd en werkzaamheid. Na de lagere school doortrokken te hebben, deed hij nog eenige jaren studie te Poperinghe in het Collegie, zoodat hij althans een voortreffelijke bekwaamheid bezat, die hij steeds zoowel wist te benuttigen. Aldra vervulde hij langen tijd het ambt van leermeester der Zondagschool en was zijne gansche jeugd door een allerleierigst lid der Jongelingen Congregatie.

Grafsteen van ontvanger François Vancayzele

Gedachtenis bij de 'eerste communie' op twaalfjarige leeftijd van Rachel Brutsaert, dochter van burgemeester Karel en later echtgenote van dokter Albert Boedts. Pas rond 1910 werd de 'eerste communie' vervroegd tot de leeftijd van zeven jaar.

pastoor, te deum, lofzang tot de H. Joseph na de benedictia, in de eetzaal komen de zusters de heer pastoor en onderpastoor groeten. Wordt vervolgd

de Kreke,

De koude winter komt er weer aan. Hoe gezellig kan het dan zijn bij de warme kachel met een lekker glaasje wijn, of een flesje wijn onder de kerstboom als geschenk.

Daarom houden wij, i.s.m. het oudercomité, een wijnverkoop. Daarnaast is er ook mogelijkheid om een sprankelende cava aan te schaffen. Niet alleen voor de gezelligheid, maar je steunt er ook onze dorpsschool "De Krekel" mee.

Je kan kiezen uit 3 soorten wijn en één soort cava.

Een rode wijn :

Fier Comte VDP du Mont Baudile Rouge: € 8,5

Een rosé wijn :

Fier Comte VDP du Mont Baudile Rosé : € 8,5

Een witte wijn :

Fier Comte VDP du Mont Baudile Blanc : € 8,5

Cava : Castell del Real Teroso : € 9,5

En... wie per 6 flessen wijn koopt, eender welke soort door elkaar, betaalt slechts € 50 !!

Wanneer je 6 flessen Cava koopt, kan dat voor de prijs van € 55 !!

Ook voor de kinderen en natuurlijk voor iedereen die dat wil, verkopen wij een lekker en gezond fruitsapje. Het is een combinatie van appelsap en perensap, in een vaatje van 5 liter. Houdbaarheid : geopend tot 6 weken in de koelkast - ongeopend tot 2 jaar.

Vaatje van 5 liter : € 15

Bestellen is heel eenvoudig.

Je kan een strook die je in de brievenbus vindt, invullen naar keuze en met de nodige centjes aan school bezorgen.

Of via tel / fax : 057 30 06 26.

Of via email : vbsdekrek@vbp.be

Schoolgezinnen : de betaling loopt niet via de gewone schoolrekening ! Graag cash betaling. Overschrijven kan op BE94 7383 1510 3714 met vermelding van naam + bestelling.

Er kan uiterlijk tot en met vrijdag 4 december 2020 besteld worden.

Mogen wij je deze verkoopactie ten zeerste aanbevelen. Praat erover met burens en vrienden, met familieleden en kennissen. Met de opbrengst leggen we een centje aan de kant voor de aanpak van de schooltuin aan de Prof. O. Rubbrechtstraat .

Alvast, hartelijk dank voor jullie steun !

Santé en 't allerbeste voor 2021

Ouders van het oudercomité

Meester Geert en het Krekelteam.

Poperinge neemt aanvullende maatregelen in de strijd tegen COVID-19

Omdat de besmettingscijfers voor Poperinge de laatste twee weken bijzonder slecht evolueerden, neemt het stadsbestuur dringende, bijkomende maatregelen. Zo kunnen alle georganiseerde activiteiten voor -12-jarigen voorlopig niet doorgaan, en is het na de herfstvakantie verplicht om binnen de bebouwde kom een mondneusmasker te dragen.

Draag een mondmasker

Vanaf maandag 16 november - na de herfstvakantie, bij de herstart van de schooldrukke - is het overal op het openbaar domein van het grondgebied Poperinge verplicht een mondneusmasker te dragen in de bebouwde kom, behalve voor kinderen tot en met 12 jaar.

De verplichting geldt niet voor fietsers of inzittenden van een motorvoertuig, bij werkzaamheden met fysieke inspanning en tijdens actief of intensief sporten.

Allerzielen Stavele

Wegens het beperkte aantal toegelaten aanwezigen (40), door de coronapandemie, op de gedachtenisviering van Allerzielen te Stavele, zijn er nog vele bidprentjes over.

Wie nog een exemplaar wil kan deze nog vinden in de O.L.V.-kapel in de IJzerstraat te Stavele.

D'ABEELESTATIE

***Wij blijven open
voor essentiële producten
voor dier en tuin***

***HENGELSPORTARTIKELN :
bestellen per telefoon
of email***

Abelestationsstraat 34
8970 ABELE-Poperinge
Tel. 057 33 62 49
abeelestatie@telenet.be
www.abeelestatie.be

Prof. O. Rubbrechtstraat 32 - ROESBRUGGE
Tel. 057 30 03 59 - www.garagecappoen.be

Nieuwe en tweedehandse auto's
Depannagediensten
Alle carrosseriewerken • schilderen

Voor al uw festiviteiten:
affiches, flyers en toegangskaarten

Drukkerij SCHOONAERT

MENSEN VAN BIJ ONS

- **Jeanne Derycke**, weduwe van Cyriel Van-
exem, geboren te Poperinge op 7 maart
1919 en op 12 oktober 2020 op 101-jarige
leeftijd overleden in het WZC Onze-Lieve-
Vrouw Gasthuis te Poperinge. De rouwdienst
had plaats op 17 oktober 2020 in de Sint-
Martinuskerk te Haringe.
- **Annie Tack**, weduwe van Raphaël Desmyt-
tere, geboren te Kemmel op 6 juli 1941 en
op 13 oktober 2020 op 79-jarige leeftijd te
Roesbrugge overleden. Er werd in intieme
kring van haar afscheid genomen.
- **Ir. Albert De Bels**, weduwnaar van Christi-
ana Verstraete, geboren te Oostende op 26
augustus 1929 en op 17 oktober 2020 op
89-jarige leeftijd overleden in het WZC Zil-
ervogel te Reninge. De afscheidsviering had
plaats in de parochiekerk Sint-Bavo te Wa-
touw. De requiemmis werd gezongen door het
Gregoriaans koor "Cum Jubilo".
- **Isabelle Martroye**, echtgenote van Dirk
Verhaeghe, geboren te Poperinge op 24 ja-
nuari 1956 en op 17 oktober 2020 op 64-ja-
rige leeftijd te Poperinge overleden.
- **Wilfried Lermytte**, echtgenoot van Ria
Cappoen, geboren te Poperinge op 24 no-
vember 1961 en op 30 oktober 2020 op
59-jarige leeftijd in het Jan Yperman Zieken-
huis te leper overleden.
Wilfried woonde tot voor enkele jaren in de
V. Vandenbusschestraat te Roesbrugge.
Er werd in intieme kring van hem afscheid
genomen.
- **Johan Schoonaert**, echtgenoot van Hilde
Vandergucht, geboren te Poperinge op 22
januari 1962 en op 3 november op 58-jarige
leeftijd in familiekring te Avekapelle-Veurne
overleden.
Johan was de zoon van Guido en Jeannine
Schoonaert-Pareyn. Na zijn lagere school in
Roesbrugge volgde hij de richting elektriciteit
in het VTI te Poperinge, om zich dan te ver-
volmaken in het VTI te Kortrijk.
Na zijn huwelijk met Hilde ging hij in Veurne
wonen, om zich dan later te Avekapelle te
vestigen. Samen met zijn echtgenote richtte
hij er Elektro Schoonaert op. Zijn kinderen
Stijn, Evi en Jens zijn thans ook werkzaam in
het familiebedrijf.
Er werd in intieme kring van hem afscheid
genomen.

!!! BELANGRIJK !!!

De IJzerbode december
verschijnt dinsdag 15 december

**Artikelen en publiciteit inleveren
ten laatste op dinsdag 1 december 2020.**

't Zeugekot

Een belevenis op het platteland

Bezoek- en zorgboerderij
Feestzaal te huur
Vakantiewoning
Hoeveslagerij
Workshops

Sint-Omaarsstraat 4
8691 Beveren aan de IJzer
0478 37 64 36
www.zeugekot.be

Aanpassen en herstellen van kledij Maken van gordijnen

Openingsuren

Maandag: 13.30 - 18.00 u.
Dinsdag: 9.00 - 12.00 u. & 13.30 - 18.00 u.
Woensdag: 9.00 - 12.00 u.
Donderdag: 9.00 - 12.00 u. & 13.30 - 18.00 u.
Vrijdag: 9.00 - 12.00 u. & 13.30 - 16.00 u.
Zaterdag: 9.00 - 12.00 u.

Ilse Warmoes

Dodemanstraat 2, 8978 Abele-Watou
Tel. 057 38 82 75 - Gsm 0475 46 57 96
ilse.warmoes@telenet.be

Rouwbriefen en
gedachtenissen met foto

Drukkerij SCHOONAERT

KWINTEZENSIA

Wegens de coronamaatregelen
worden de activiteiten aangepast.
Geen voetreflex meer, maar wel:

Zelfzorg en cadeautjes!
Etherische oliën, verstuivers,
lichaamsverzorgingsproducten,
sjaals, oorbellen, cadeaubon

(afhalen, aan huis of per post)

www.kwintezensia.be

Facebook: Kwintezensia

Info: 0470 13 81 10

DEVER FREDERIK

metaal-, aluminium- en
inoxconstructies

0477/85.01.39

fax 057/36.73.37

dever_frederik@hotmail.com

Apolloniaadreef 4, 8978 Watou

Algemene schilderwerken, wand- en vloerbekleding

Gordijnen en overgordijnen UNLAND®

Gratis opmeten en plaatsen

Glas in loodramen, brandschilderen, restauratie

Decoratie & Kunstglazenier

J. LAHOUTTE

Blekerijweg 100 - 8972 PROVEN - Tel. 057 38 88 59

wij verzekeren u
een mooie dag!

 soenen-verzekeringen.be

GASTHUISSTRAAT 81 POPERINGE 057 33 41 41

AL WEERSKANTEN VAN DE SCHREVE

't Wos ol vuuf, zes joar - 'k wil d' ervanof zien - dan ze rentierden, Dree Duyck en Vontje Vanbesien. Heel nulder leven hadden ze profietig geboerd op een klein doenienksje in d' Ulegatstroate in Proven. Oarmoe hadden ze nie moeten lieën, moa breed hadden ze 't oek nooit had.

Ja, wuk wil je: z' hadden kort achter mekoar zes joeens, woaroender een tweelieng, hadden moa vier hectoaren voe te beboeren, hielden een poar koebeestjes, een zwienemoere of drie en enigte hennen. Fortunen vergoar je doamei nie, nateurlik. Moa z' hadden zieder begot ogliet, ol spoaren en spiekereen, een franksje an de kant kunnen leggen. En ze trokken nu een pensioentje. Nie groot, moar olle boaten helpen. Enfin, ze kwamen nieten tekort en mosten mi nieten of niemand nulder hersens klutsen.

Z' hadden dus ol 'n tied van de wereld, dein 's noens een tuksje, of mieken een toertje mit de vilo, bezochten één van de joeëns, die ollemoale dichte in 't roende wunden, of lein, o 't slicht were wos, een kartje. Zorgen hadden ze dus nie, moar op een achternoene, achter nulder hoazetuksje...

Op roete noa dochter Clara sloeg Dree an Pros Lattes lienks of. "Hé, hé, vint, noa woa goa je, tè?" riep Vontje die een ende achter reed. "Clara wunt doa nie!" "Joamoa, goan me wieder nie noa Arlettes? Zien 'k ik nu zo vergeetachtig gekommen?" "'k Glooven 't me ziele Gods. We zien gister nog moa noar Arlettes gewist!" Dree zweeg.

"En vannuchtend, toen wist j' oek ol nie meer in wuwer joar da me getrouwd zien. Alli zeg!"

Ze woaren moa gewillig een holf uurtje toe Clara's o Dree ommekeer liekbleek kwam. "'k Zien lik nie goed!" zei Dree. "'k Willen noar huus!"

Ze woaren biekant thuus o Dree een zwijmtje kreeg en in de diek robbelde. "Een attaksje", zei dokter Doise. "Hopelik gin tromboze!" Moa... 't wos wel ezo!

Dree wierd thuus verzorgd. 't Wit-Geel Kruus kwam doavoren. Nooit gienk Vonne nog 't deuregat uut. En noar een klinieke muchte Dree nie, want Vontje wilde zelve voe neur vintje zorgen, dag en nacht os 't moste. Dree beterde etwoddige. E koste were klappen, moa 't wos mi ruze. En krom en scheef. Eigenlik zei ie biekant nieten, en ie wist hoast lik nieten nog van vroeger. "Zie gie getrouwd gewist?" vroeg Vonne op een voornoene.

"Joak."

"En wit je nog mi wieën?"

Dree peisde. "'Nink lik!"

"E moa je doet, enni! Peist een keer goed!"

Dree wreef over ze vorhoofd moar antwoordde nie.

"Alli, vintje!" droeng Vonne an.

Dree schudde trage z'n hoofd. "'k Weten 't nie meer."

"Gauw wi zeg, peist en keer stief, stief diepe."

"Mi..." Dree zocht en zocht. "Mit dienges...Mi ...

mi... Vonne, me... reserve!"

"Wabliet? Je... re - ser - ve...???"

Lik een slutsche crêmetoarte zakte Vonne in mekoar. K. O!

SCHREVELYNCK

Nadruk verboden

AEG
Najaarsactie 2020

KIEZEN VOOR AEG
HEEFT ZIJN VOORDELEN

TOT **€150,-** CADEAU
bij één van de deelnemende AEG toestellen.*

* Afhankelijk van het model, zie keerzijde. Actie geldig vanaf 28/09/2020, geldig t/m 15/12/2020 voor grote huishoudtoestellen en t/m 31/12/2020 voor steelstofzuigers.

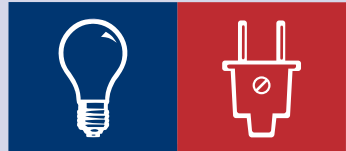
Door de huidige lockdownperiode is de winkel gesloten.
Alle aankopen kunnen via mail of telefonisch en zijn op afspraak af te halen.

Maak je keuze in de folders op onze website

www.elektrocappoen.be

Ook voor herstellingen en leveringen blijven we beschikbaar.

ELEKTROCAPPOEN^{nv}

Prof. O. Rubbrechtstraat 12
8972 Roesbrugge-Haringe
Tel. 057 30 05 94
info@elektrocappoen.be
www.elektrocappoen.be

Wij aanvaarden
ecocheques

